

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan po pooldne, izvenčni nedelje in prazniki. — Inserati do 30 petit ali 2 D, do 100 vrtst ali 2 D 50 p, večji inserati petit vrsta 4 D; notice, poslano, izjave, reklame, predklic beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — Inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja letno v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 360 D

Upravnštvo: Knaličeva ulica štev. 5, prilidje. — Telefon štev. 304.

Uredništvo: Knaličeva ulica štev. 5, I. nadstropje. — Telefon štev. 34.

Poštnina plačana v gotovini.

Naše orožništvo.

Malo je javnih ustanov, ki bi bile izpostavljene tako krivčnemu pojmovanju javnosti, kakor je ustanova orožništva. Že proti davčni ustanovi, proti »dadarjem« in davčnem uradom obstaja neka nevolja med prebivalstvom, ki se pa ne more primerjati s stališčem, ki ga večina zavzema napram orožniškemu stanu.

Tej večini, med katero se nahajajo žal tudi mnogi inteligenti, je orožnik nekak birič, torej človek, ki sadistično preganja navadne državljane in ki kopri po tem, da ujame kakega »poštenjaka« in ga uklenjenega spravi v ječo. Mnogi si misijo tudi, da delajo orožničko tako iz špekulacije, da bi na predovali ali dobili nagrado ali odlikovanje.

Ta splošno ukoreninjena nezadovoljnost in nasprotost do orožniškega stanu se zrcali tudi v odsobdi srbskega sistema, ki ne pozna stražnikov po mestih in ki za vso javno službo uporablja samo orožnike. V Beogradu na pr. srečamo po ulicah kot reditelje prometa in varuhu javnega reda le orožnike. Večina presoja to kot uvedbo »žandarjev« na mirovorni tlak mestnih ulic.

Ta splošna mržnja proti orožnikom pa je popolnoma neupravičena! Žalostno pa je, da jo dele ne samo preprostiliudje iz naroda, marveč tudi inteligenti.

In vendar je orožništvo v službi najenostavnnejših in naravnost bitnih elementov civilizacije, kulture, napredka in vsega državnega obstoja! Nedotakljivo je javnega reda in mira je pogoj človeškega sožitja. Gorič človeški družbi, če omaja temelje javnega reda in mira in če prodre v javnosti tista »svoboda«, ki ji pravimo anarhija in revolucija in koje žalostne posledice ter učinke smo spoznali nedavno v Rusiji. Mi pravimo, da ni ideal, ki bi bil vreden takega gorja, kakršnega je moralja prestati na pr. uboga Rusija, potem ko so se odpravili varuhu javnega reda in mira in je preko ruske ravni planil val divjega ljudskega razdiranja in opustošenja. Pred takimi valovi propade civilizacija in kultura in seve vsaka država stavba.

Vsaka država je v bistvu sistem javnih odredib in pravnih norm, ki omejujo svobodo ljudi v najširšem pomenu besede. Sicer pa je tudi kultura v bistvu omejevanje nagonov in je torej država v službi kulture, ko stavlja državljanom v svojem članom neke zapake in meje, preko katerih ne smejo,

— žaljivo državno in njen pravni red. V službi jugoslovenske države in njene pravnega reda, pa so ravno naši orožniki, zato pa osovraženi od vseh tistih, ki nimajo vpogleda v državni organizem, ki ne razumejo zahteve po javni disciplini in podrejanju državnim in javnim zakonom, ki te naše države ne marajo. Podrejanje in disciplina pa so znaki naroda, nikdar pa njegovega napredka!

Če bi tega stanu ne bilo v državi, bi nastala v kratkih dneh absolutna anarhija. Od take anarhije bi na pr. v Sloveniji najprvo trpela cerkev.

Zakaj smo napisali te resnice o orožniškem stanu in o javni varnostni službi? Ker smo ravno te dni ob izredih po jugoslovenskih vsečilih, upravljenih po bloških političnih demonstrantih, čitali po slovenskih, hrvaških in srbskih opozicionalnih listih neverjetno predzrno klevete in blatenja orožniškega stanu, ki pomenijo grdo razčlavitve tistega činitelja, ki ima najtežjo službo v državi in ki vzdržuje poleg volkske in vključ splošni osovraženosti ves jugoslovenski državni in pravni red.

Zalostno je, ako se pojavljajo med nami listi in pa še posebej klatežki komunistični in anarhistični omladinci, ki nimajo rešepka pred tako težko službo, za katero pa stoe vti tisti ideali in najni zakoni, ki tvorijo temelj vsakega mlrnega razvoja družbe, države in civilizacije. Napadi »Slovenca« na orožniške in na njihovo službo pomenijo nov dokaz za nesramno demagogijo, ki jo uganja ta list s slovensko javnostjo. Laska se slabim nagonom ljudskega pojmovanja orožništva in javnega reda, da zadosti svoji strankarski dema-

Radić v Ženevi!

Ko bo nehal lajati »bradati pes« in ko vyczete mak ...

— Reka, 10. dec. (Izv.) Stjepan Radić je poslal te dni enemu izmed tukajnjih priateljev pismo, ki nosi datum 3. t. m. in je poslano iz Ženeve v Švici.

Radić pravi v tem pismu:

»Sem še vedno v Švici in stanujem v Ženevi, kjer še ta teden pričakujem več politikov, s katerimi sem dogovoril sestanek. Čitam vse gluposti jugoslovenskih in inozemskih listov na moj račun in se izvrstno zabavam. V kratkem

odpotujem v Pariz in London in se vrem v domovino koncem meseca februarja, ko bo stari »bradati pes«, ki divja proti meni, nehal lajati ... Ponavljam ti: simejim se in se zabavam!«

Pride spomlad in s spomladijo ozelen travniki in vyczete mak, ki ima redeo barvo ... Cas dozoreva ... Na svilidenje pri Filipih! Iz Pariza Ti zopet pišem!«

Zunanji minister dr. Ninčić v Rimu.

Pogodba glede Reke bo podpisana v petek.

— Beograd, 11. dec. (Izv.) Iz Rima so prilaš danez dne 10. tm. daturana poročila, ki kratko javljajo prihod zunanjega ministra dr. Ninčića v Rim. V spremstvu svojega kabinetnega šefja je zunanj minister dr. Ninčić ob 10. dopoldne prispel z beneškim brzovlakom v Rim. Z njim je prispel v Rim tudi predsednik naše delegacije na beneški konferenci dr. Otokar Rybač s članoma delegacije: načelnikom ministrstva prometa A ramovićem in predsednikom naše razmejitevne komisije polkovnikom Draškičem istočasno je v Rim prispe italijanski послanik Bođero s svojim poslaniškim tajnikom. Sprejem zunanjega ministra je bil na postaji Terni pred kraljevskim peronom. Zunanjega ministra so pozdravili v imenu italijanske vlade Šef protokola zunanjega ministrstva Naselli, kabinetni Šef ministrskega predsedstva conte Paolucci, senator Contarini, dalje naš poslanik pri Vatikanu dr. Josip Smolakar in na vojaški atase v Rimu general Jemelić. Po pozdravu se je zunanj minister dr. Ninčić odpeljal v Grand hotel, kjer so mu obiskani apartamenti.

Ker je zunanjega ministra dr. Ninčića povabil na obed italijanski kralj, je izostal za opoldne dogovorjeni sestanek v angleškem poslaništvu z zunanjim ministrom Chamberlainom. V Grand Hotelu je posetil zunanjega ministra pred obedom senator Contarini, ki se je z njim razgovarjal o rezultati konference v Benetkah. Ministrski predsednik Mussolini je zunanj-

ga ministra sprejel ob 13. v palači Chigi. Po obedu se je vrnil zunanj minister dr. Ninčić v Grand hotel, kjer je delj časa konferiral s českoslovaškim zunanjim ministrom dr. Benešem. V Italijanskem zunanjem ministrstvu je nato ob 17. sledila konferenca s senatorjem Contarinijem. Predmet konferenči so bila vprašanja, ki so se predvsem obravnavala na beneški konferenci. Obravnavali so: 1) vprašanje našega tranzita preko Reke, 2.) vprašanje pristaniškega bazena Thao de Revel in 3) razmejitev v Sloveniji. Med tem časom sta dr. Rybač in A ramović v prečljučku predstavili definitivni tekst konvencije o tranzitu preko Reke.

Po končani konferenci je izjavil senator Contarini zastopnikom říšky, da konferenca poteka zelo ugodno in da so vši sporni problemi na potu ugodno rešiti. Sčetno se je izrazil tudi pooblaščeni minister dr. Rybač. Konvencija o našem tranzitu preko Reke bo podpisana v petek. Tega dne odpotuje zunanj minister dr. Ninčić v Pariz.

Po končani konferenci v Italijanskem zunanjem ministrstvu je dr. Ninčić posetil francoskega poslanika Bernarda. Že včeraj je bil v Grand hotelu sestanek z Brianandom. V palači Venezia je priredil ministriški predsednik Mussolini na čast zastopnika države večerja. Tu je dr. Ninčić delj časa razgovarjal z angleškim zunanjim ministrom Chamberlainom, belgijskim ministrom Hymansom in z ostalimi člani Društva narodov.

Neizpremenjen položaj v Beogradu.

Sklicanje seje ministrskega sveta. — Borba za mandate. — Pogajanja z Madžarsko.

— Beograd, 11. decembra. (Izv.) Danes dopoldne je nadaljeval državni odbor razpravo o določitvi predsednikov glavnih vojnih odborov na mesto onih, ki so odstali. Določila so se dalje nekatera volišča v Vojvodini. V ministrskem predsedstvu so bile konference uglednih radikalnih politikov in ministrov z ministrskim predsednikom Nikolom Pašičem. Navzoči so bili ministri Uzunović, Velja Vukičević, dr. Šurmin in Boža Makšimović. Minister za šume in rude dr. Žerjav je takoj po svojem prihodu iz Ljubljane skoraj vse dopoldne konferiral o volilni situaciji v Sloveniji s prosvetnim ministrom Svetozarjem Pribičevičem. Nadaljuje se med posamimi zastopniki samostojne demokratske in radikalne stranke pogajanja za skupno in enotno listo. Tako je danes perfekten sporazum za svečansko-ratko volilno okrožje. Nosilec liste je radikal Susič, samostojni demokrat Bozović je zasiguran drugi mandat.

Razkrojevalni proces v Davidovičevi stranki se nadaljuje, zlasti je to opražiti v Srbiji: tako ne more Ljubo Davidović oddstraniti velikih nasprotij med dvema demokratskima strankama v Kragujevcu.

Ministrskemu predsedniku Nikoliju Pašiču se je z njegovo avtoritetom posrečilo izravnati spor med radikalni vranjskom okraju.

V diplomatskem svetu ni ničesar novega.

Jutri prispe v Beograd madžarska delegacija z g. Wodnyanerjem na čelu. Takoj se nadaljujejo trgovinska pogajanja. Pod predsedstvom dr. Ninčića Perića se danes popoldne sestane naše delegacije, ki vodi pogajanja z Madžarsko.

Ker bodo danes popoldne v Beogradu navzoči vsi ministri, je za 17. uro popoldne sklicana seja ministrskega sveta.

Ameriški poslanik Dodge se interesira za dogodek v Albaniji ter je zato posetil posmočnika zunanjega ministra Markovića.

Uredba k stanovanjskemu zakonu.

Uredba ščiti status quo. — Trgovski krogi svare pred draginjo, če dobe hišni posestniki svobodne roke.

— Beograd, 11. decembra. (Izv.) V ministrstvu za socijalno politiko je včeraj popoldne bila končana anketa, ki jo je priredila posebna komisija glede stanovanjskega zakona. Po seji je minister za socijalno politiko Marko Gjurčić izjavil Vašemu dopisniku, da je izdelan načrt uredbe k stanovanjskemu zakonu. Ta uredba bo predložena v prihodnje dni ministrskemu svetu v odobrenje. Uredba začasno v smislu stanovanjskega zakona določa odnosaje med hišnimi lastniki in najemniki. Uredba je le začasna in velja do sprejetja stanovanjskega zakona. Po smenu ministra za socijalno politiko bo novi stanovanjski zakon gotov dne 1. maja 1925. Uredba vsebuje načela, da je treba varovati nekretnost in da se ne morejo povratiti najemnini pred novim zakonom. Uredba dovoljuje hišnim lastnikom nekatere olajšave glede trgovskih lokalov,

vanskih zakona določa odnosaje med hišnimi lastniki in najemniki. Uredba je le začasna in velja do sprejetja stanovanjskega zakona. Po smenu ministra za socijalno politiko bo novi stanovanjski zakon gotov dne 1. maja 1925. Uredba vsebuje načela, da je treba varovati nekretnost in da se ne morejo povratiti najemnini pred novim zakonom. Uredba dovoljuje hišnim lastnikom nekatere olajšave glede trgovskih lokalov,

golj. Ne obstane pred nobenim idealom, pred nobenim stanom, prenajem, pred nobeno osebnostjo, da le doseže svoj cilj, in zapele preprosto ljudstvo v novo sovraščvo. Mi pa pravimo, da je jugoslovensko orožništvo naše, da so to naši ljudje in v bistvu, po pridnosti in vsej svoji službi vsaj na takih višinah, kakor pri drugih narodih. Doba nacijonalizma vlad bo primesila tudi za orodni-

štvo nove pridobitve. Ne bo mu več treba prepričati s klateži in domagagi, ki se bodo poskrpli, da jih niti z lučami, ne bomo mogli najti. Potem bo po orožništvo z ostalimi državami zvestimi stanovi lahko stopilo na pot resničnega notranjnega napredka in strokovne ter stanovske izpopolnitve, tako da bo naša država postala res vzor prave svobodne in temeljitega napredka!

kakor tudi glede odpovedi. Splošno uredba varuje status quo. Pravosodni minister skupno z ministrom za socijalno politiko izda to uredbo v najkrajšem času.

— Beograd, 11. decembra. (Izv.) V ministrstvu za socijalno politiko se je včeraj popoldne nadaljevala razprava o situaciji, ki nastane po 31. decembra 1924, glede stanovanjskega vprašanja. Za Srbijo samo je lahko podaljšati sedanje stanje, ker ostanejo po civilnem zakonu pravice najemnikov nedotaknjene do 1. maja 1925. Za druge pokrajine, osobito za prečanske, je stanovanjsko vprašanje odpovednega roka, težavnje, ker veljajo povsod različni zakoni z raznimi roki. To vprašanje se ima sedaj tako rešiti, da se določita dva roka na leto, ko lahko lastnik stanovanje odpove. Ker so vsi poskusi za sporazum med najemniki in hišnimi posestniki propadli, se je komisija odločila, da se ih več ne pozivlja na posvet iz razloga, ker so obojih zahteve v dijamantnem nasprotju. Včerajšnji konferenci je prisostvoval tudi podpredsednik stola sedmice iz Zagreba Okretić.

Gospodarski in trgovski krogi v Beogradu se najbolj interesirajo za odpoved lokalov. Kakor javlja Isti, je bilo doslej za 1. januar odpovedano nad 3700 stanovanj odnosno lokalov. Trgovci v Beogradu trde, da bodo cene živiljenskim potrebnim nam zelo poskoplje, če se dovoli lastnikom ponova svoboda glede razpolaganja z lokalni, zlasti pravica, da se sme najemnina povrašati.

Mezdno gibanje tipografov.

— Zagreb, 11. decembra. (Izv.) Po poslošilih iz Osijeka so se pogajanja med zastopniki tipografskih organizacij in lastnikom tiskarn, zasnovanimi na ſeo. Mezdno se je izrazil tudi pooblaščeni minister dr. Rybač. Konvencija o našem tranzitu preko Reke bo podpisana v petek. Tega dne odpotuje zunanj minister dr. Ninčić v Pariz.

Po končani konferenci v Italijanskem zunanjem ministrstvu je dr. Ninčić posetil francoskega poslanika Bernarda. Že včeraj je bil v Grand hotelu sestanek z Brianandom. V palači Venezia je priredil ministriški predsednik Mussolini na čast zastopnika za zagrebski občinski svetovalcev za zagrebski občinski zastopnik, za 25 svetovalcev pa bi se imelo vršiti volitve. V občinskem zastopnik med tem ne vladajo nikako razpoloženje za zbranjanje. Vse skupine bi rade videle, da se razpišejo nove volitve, ki bi se imelo vršiti vsaj 8 dni pred skupščinskim volitvami. Nekateri politični stranke žele to iz politično-taktičnih razlogov, da bi mogli tako meritri svoje sile še pred skupščinskim volitvami.

Društvo narodov.

— Rim, 11. dec. (Izv.) Na včerajšnji tajni, poi drugo uro trajajoči sej se svet Društva narodov razpravljal o delovanju kontrolnih komisij v Nemčiji, Avstriji, na Bolgarskem in Madžarskem. Zunanji minister Chamberlain je najprvo vprašal, če je potrebna soglasnost za sestavo kontrolnih komisij. Svet Društva narodov je omenil, da je potrebna samo večna glasov. Chamberlain temu ni ugovarjal. Nato je Društvo narodov z večno glasov sprejelo poročilo o razočrteni kontroli. O tem vprašanju so govorili Briand, dr. Beneš in Chamberlain. Prihodnja seja sveta Društva narodov se skliče mesece marca. Takrat se definitivno reši vprašanje kontrole o razočrteni v neprilateralnih državah.

— Rim, 11. decembra (Izv.) Kakor javlja »Corriere d'Italia« ni bila odgovoditev razprave o ženevskem protokolu dosežena brez protlusja od strani Chamberlaina. Te protlusje obstoje v tem, da se konsulske in po-narške osebne popreč

Politične vesti.

= Naši socialisti demokrati in vole. Razbita slovenska socijaldemokracija se tudi pripravlja na februarske volitve. Preteklo nedeljo je bil na agitacijskem potovanju po Notranjskem g. Ignacij Mihevc, ki je imel na Rakeku in Planini sestanke z tamnočnimi železničarji. Med socialistimi demokrati kroži vest, da bo g. Mihevc nosilec socijalnodemokratične liste v ljubljanski oblasti. Dr. Koran bo baje kandidiral v mariborski oblasti, a tukaj župan dr. Perič v Ljubljani. SFJ si z vso vnetno prizadeva, da bi se formiral za državnozadarske volitve enoter socialistično delavski blok, vendar se zdi, da težko pride do kompromisa med takozanimi Korunovci, Kristanoviči, Peričevci in Bernotovi. Bernot se v svojem »Načrtu« odločno brani kandidatov a la Svetek. V nedeljo 11. t. m. bo v Ljubljani zborovanje zaupnikov vseh socialističnih strank in bodo ob tej priliki definitivno določeni kandidati.

= Invalidi obsoajo študente. O dogodkih na beogradskih univerzitetih je izpregorovilo tudi glasilo vojnih invalidov, »Vojni invalid«, ki najprvo ugotavlja, da so študenti pogazili naredbe o zbrani manifestaciji na ulici brez dovoljenja pristojnih oblasti. Organ obsoja dijake, ki so prišli v položaj navadnih razgrajalcev in ki so se moralni testi. S tem so pokazali, da niso vredni nasledniki tistih omladincev, ki so umirili za svobodo domovine in za veliko ujedinitvenje. Žalostno je končno, da so se tudi to pot dali zapeljati ed komunistični kričač, ki pozivajo druge, da preko njih pobirajo kostanj iz žerjavice!

= Klerikalni snubači. V članku »Črnošolec poje« Slovenc slavospeve akademski omladini in prihaja po dolgozveznem premlevanju svoje piče modrosti do značilnega zaključka, da bo današnji režim strl neukrotljivi in nepremagljivi črnošolski duh. Ker so se tigrom polomili zobje in ker stoji SLS pri razbitem koritu, na toj reši klerikalni čolnič akademika omladina. Razumemo to skromno željo in tudi takto klerikalnih snubačev poznamo, saj se do pičice ujema z znamenito prislavico — kdor osla lov, mu sena moli. Čudimo se pa akademski omladini, da gre temu političnemu dvoživkarstvu na limanice, tem bolj, ker je danes povsem jasno, da gre v naši politiki za

nacelno odločitev. Ce bi smagal pri volitvah federalistično-republikanski blok, česar glavni voditelj je obenem eksperiment komunistične internacionale, bi vsečilškim profesorjem in akademski omladini ali črnošolcem ne bilo treba dolgo čakati popolno slobode in avtonomije univerzitetov v obliki boljeviškega komšarja, ki bi prevezel, kakor v Rusiji, vse funkcije akademškega senata, cenzuriral predavanja, nadziral poslovovanje univerzitetne uprave in teroriziral podrejene profesorje v imenu diktature peščice političnih spekulantov in delomrježev. Naša akademika omladina je v nevarnosti, da postane žrtev površne orientacije ali popolnega nepoznavanja političnih razmer. Zato svarimo demagoge, naj se nikar preveč ne igrajo z ognjem, ker bo težko odgovarjati za nesrečo zapeljane akademike omladine.

= Zastopniki narodnih socialistov Fran Deržič, Ivan Tavčar in Rudolf Juš u so odpotovali na Češkoslovaško, da se posvetujejo z vodstvom češkoslovaške soc. stranke o stališču svoje stranke pri skupščinskih volitvah. Po informacijah iz Prae so jim tam priporočali, naj ne nastopajo skupno s strankami, ki rušijo državo.

= Povratnik mlinsrov. S svojega potovanja so se povrnili ministriki podpredsednik Marko Trifkovič iz Crne gore, minister za šume in rudnike dr. Gregor Žerjev in Ljubljane in minister trgovine in industrije dr. Gjuro Šurmin iz Zagreba. Danes odpotuje v Varaždin minister trgovine dr. Činko Križman.

= Svetozar Pribičević nosilec liste v Liki. Okrožna konferenca samostojne demokratske stranke v Gospiču je z navdušenjem pozdravila voditelja samostojne demokratske stranke Svetozara Pribičevića ter ga naprosila, da naj bo nosilec strankine liste za liškovsko-križmanovo.

= Avdijenca Chamberlaina pri pačaju. Včeraj ob 11. dopoldne je papež sprejel v daljši avdijenci angleškega zunanjega ministra Chamberlaina. Pač je Chamberlain sta razgovarjal brez tolmača. Za tem je Chamberlain posjetil državnega tajnika kardinala Gasparija. Ti posegi v Vatikanu imajo političen značaj.

Sokolstvo.

Zbor Češkoslovenske Sokolske Občne.

V nedeljo 7. t. m. je imela v Pragi Češkoslovenska Obča svoj zbor. V soboto je bil pozdravni večer v Fügnerjevi dvorani. Večer je s krasnim govorom otvoril starosta dr. Scheiner. V imenu Jugoslav. Sokolskega Saveza je govoril starosta Engelbert Gangl, v imenu ruskega Sokola starosta dr. Dimitrij Vergun, v imenu Slovakov dr. Pauliny, za Češov. obec lejljanarsko dr. Sychrava in za Češov. obec streško dr. Schubert. Zbor se je pričel v nedeljo ob pol 9. Otvoril ga je Starosta dr. Scheiner, ki je ugotovil, da je navzočih 440 delegatov. Starosta je predlagal, da se odpojišči predsednik dr. Masaryku ta-le pozdravna brzojavka: »Brat! Po šestih letih dela v osvojeni domovini smo se sestali na VII. občni zbor COS ne samo za to, da bi razpravljali o raznih telovadnih in društvenih vprašanjih, marveč tudi v to, da bi se posvetovali po vprašanjih, katerim si Ti posvetil znaten del svojega duševnega truda. Hočemo tako izklesati današnji ideal češkoslovenskega Sokola. Trudimo se, da bi bil ta ideal v soglasju s Tvojim življenjskim delom. Ko pričenjam z delom, Ti pošljamo bratski pozdrav.«

Še med zborovanjem je prispel na to brzojavko ta-le odgovor: »Bratje! Zahvaljujem se bratski za bratski pozdrav. Je in ostane mi mila zavest, da sem začel osvo-

bodino akcijo v sporazumu s starostno sokolsko bratstvo. Vašim razpravam želim polni ushod. Na zdar! T. G. Masaryka. Predsednik odgovor je bil z navdušenjem sprejet, takisto tudi pisemni pozdrav Tyrševe hčerke Renate. Na to so bili izbrani trije odski: tehnični, idejni in organizacijski. Odski so zborovali do večera in sicer tehnični pod predsedstvom načelnika dr. Vančeka. Idejni pod predsedstvom podstaroste Maška in organizacijski pod predsedstvom podstaroste Štepančka. O najvažnejših vprašanjih je razpravljil idejni odsok in sicer o teh-tečkah: »Sokol — državljan!«; »Sokolstvo in narod«; »Sokolstvo in Slovanka«; »Sokolstvo in socijalizem in končno »Sokolstvo in naboženstvo«. Rezolucije, izdelane v oddelkih, so bile predložene v nedeljek pletarnemu zboru, da jih sprejme.

Po podanih referatih je zbor soglasno sprejel vse predlagane resolucije, ki so se nato strinjele v eno deklaracijo, ki se glasi v glavnih potezah takole:

»Češkoslovensko Sokolstvo, zbrano na VII. občnem zboru Češkoslovenske Občne Sokolske, združljeno v 53 župah in 3138 društvinah med 350.000 članov, proglaša: Prvi po svetovni vojni zbrani na tem zborovanju pozdravljamo z vsem žarom svojih duš svoj svobodno domovino in Izrekamo trajno zahtevali vsem, ki so od prvih dni prebujanja pa do končne odločilne borbe z besedo in peresom, s trpljenjem in delom, s krvjo in življenjem prispevati k uresničenju velikega

Kralj je stal mirno. Ni se več gibal semintam na svojih kratkih nogah. Ostro je pogledal obnjenca izpod svojih dolgih, preko oči mu visečih obrov. S krvjo podplute oči so se mu svetile v gnev in sovražnem razpoloženju. Njegovo kraljevsko dostojarstvo je slutilo ogroževanje te časti in slave. Bil je ljubosumen. Stasito, vitko in zrujavelo telo dečkovo mu ni bilo všeč. Bal se ga te.

»Izginita!« je zarjavel. »Izginila takoj, ker drugače vaju razigrat!« Deček, poln nemira, je stal za Ajaksovim hrbotom. Njajrje bi seskočil z veje med množico opic in bi jih povedal, da je njih priatelj, da je z njimi ena duša in eno telo. Pričakoval je, da ka prijateljsko sprejmejo v svojo sredo. Besede in kraljevsko vedenje pa govoriti nasprotno. Žalost, in srd sta napolnila dečkovo dušo. Črnci so ga napadli in izgnali iz kraja, nato se je zatekel k belo-kožem, k ljudem iz njegovega lastnega rodu. —

dogodka — našega usvajanja. Ves potek dolgoletne borbe in predvsem sama svetovna vojna, je pokazala pomem vrednosti sokolske Moje, sto proglašamo slovensko in složno, da vstrajamo močajno na Idejni temelj Sokolstva, ki sta jih položila načelna ustavitev dr. Miroslav Tyrš in Jindřich Fügner.

Stojimo zvesto ob strani Češkoslovaške republike in vse delovali na to, da se izpopolni v duhu narod. sokolskega programa na temelju napredka, demokratizma in socialne pravljnosti v smislu besed predsednika Masaryka, da mora biti vsak prav res zaveden Sokol stražnik, politični in socialni delavec naše države in naše demokracije.

Za svobodo hočemo dati na razpolago vse svoje sile, vse svoje sposobnosti in svoje življenje in lo braniti v vseh okolnostih skupno z vsemi enakomislečimi, ki stope na naši strani ali se nam pridružijo v bodočnosti.

S tem je podano tudi naše stališče na pram vladi in političnim strankam. Vlado Češkoslovaške republike hočemo aktivno podprtiti v kolikor se bo njen program in delo krilo s sokolskimi idejami. Od vlade, kakor od političnih strank pričakujemo onemogočenje takoj za narod in državo važne načrte, upravičeno lahko zhititev.

Služec idealom resnice, ljubezni in hravnosti, hočemo svoje častno vzgojiti k temu, da bi razmisljalo o svetovnem naziranju in o svojem naboženstvu. In da bi na podlagi rezultatov svetlobe razmisljala tudi živel. To naše stališče nam nareka odločno borbo proti vsakemu nazadnjaštvu, torej tudi proti vsake vrste klerikalizmu, ki izrabila naboženstvo v svoje namene ter s tem ruši javno moralno in zadružuje vseobči napredek.

V vsem nas vodi brezmetna ljubav k narodu, česar blagru in napredku so posvečene vse naše sile. Pri tem imamo vedno v mislih, da smo ena izmed velikih slovenskih deblja, s katerim nas družijo najvišje duhovne vezi. Zato se bomo zvesto in nečitalno trudili doseči, da se združimo vse sokolske veje slovanske in z njimi skupno delovali za srčno bodočnost, napredek in svobodo vsega Slovanstva.

Sokolsko društvo v Škofji priredi to nedeljo dne 14. decembra t. l. v vell-i dvorani Narodnega doma TELOVADNO AKDEMIALO. Na sporednu so po večini same kompozicije, izmed katerih zavzema prvo mesto najnoviji dr. Murnikov telovadni pes, komponiran na Beethovenovo »Turško koratčico«. Izvajajo ga telovadci Murnikova solo pod osebnim vodstvom vrata dr. Viktor Murnik. — Iz priznanih nastopata tudi dva solo-pevca. Začetek točno ob 8. večer. Spored in kraj prednareditev vstopnic se pravodobno objavlja. Po ekademijski se vrši vstopnine prost prijateljski večer v restavrnih prostorih Zvezda.

Vstovnice za telovadno akademijo Škofjeloške Sokole, ki se vrši v nedeljo v veliki dvorani Narodnega doma, se bobe pri zlatarju z A. Fuksu v Ščedru. Oblak veženih mladičev, ki smo ena izmed velikih deblja, s katerim nas družijo najvišje duhovne vezi. Zato se bomo zvesto in nečitalno trudili doseči, da se združimo vse sokolske veje slovanske in z njimi skupno delovali za srčno bodočnost, napredek in svobodo vsega Slovanstva.

Sokolsko sledilje v Radovljici vpravljivo nedeljo dne 14. t. m. popoldne prvo Vojnikovo prsnitev. »Smrt malek. Juhovicev« v treh delih. Prva dva dela se vršili na stražnici Jure Bogdanove kute, tretji na Kosovem polju.

Pravni vestnik.

Kritični pogledi na juridično osebo. O tem predmetu je včeraj predaval v državnem »Pravnik« univ. prof. dr. Leonid Matamic, ki je vprašanje obdelal v skoru dnevnu predavanju z vsestransko točnostjo in duhovito izvirnostjo. Predavatelj je najprej razvrstil poedine teorije o juridični osebnosti in je odklonil organično teorijo, ki pojmuje juridično osebo kot realen subjekt, po možnosti skoraj z vsemi objektivnimi znaki resničnega, individualnega subjekta. Odklonil je nadalje fiktivno teorijo in obsegno razložil personifikacijsko ozadje, ki tiči za tvorbo juridne osebe. V tem oziru se pridružuje stališče dunajskega pravnega filozofa prof. Kelsena, ki zanika pravno realnost juridične osebe. Nato je predavatelj v podrobni analizi obdelal po-

599/n

— Sokolsko sledilje v Radovljici vpravljivo nedeljo dne 14. t. m. popoldne prvo Vojnikovo prsnitev. »Smrt malek. Juhovicev« v treh delih. Prva dva dela se vršili na stražnici Jure Bogdanove kute, tretji na Kosovem polju.

595/n

— Vstovnice za telovadno akademijo Škofjeloške Sokole, ki se vrši v nedeljo v veliki dvorani Narodnega doma, se bobe pri zlatarju z A. Fuksu v Ščedru. Oblak veženih mladičev, ki smo ena izmed velikih deblja, s katerim nas družijo najvišje duhovne vezi. Zato se bomo zvesto in nečitalno trudili doseči, da se združimo vse sokolske veje slovanske in z njimi skupno delovali za srčno bodočnost, napredek in svobodo vsega Slovanstva.

595/n

— Vstovnice za telovadno akademijo Škofjeloške Sokole, ki se vrši v nedeljo v veliki dvorani Narodnega doma, se bobe pri zlatarju z A. Fuksu v Ščedru. Oblak veženih mladičev, ki smo ena izmed velikih deblja, s katerim nas družijo najvišje duhovne vezi. Zato se bomo zvesto in nečitalno trudili doseči, da se združimo vse sokolske veje slovanske in z njimi skupno delovali za srčno bodočnost, napredek in svobodo vsega Slovanstva.

595/n

— Vstovnice za telovadno akademijo Škofjeloške Sokole, ki se vrši v nedeljo v veliki dvorani Narodnega doma, se bobe pri zlatarju z A. Fuksu v Ščedru. Oblak veženih mladičev, ki smo ena izmed velikih deblja, s katerim nas družijo najvišje duhovne vezi. Zato se bomo zvesto in nečitalno trudili doseči, da se združimo vse sokolske veje slovanske in z njimi skupno delovali za srčno bodočnost, napredek in svobodo vsega Slovanstva.

595/n

— Vstovnice za telovadno akademijo Škofjeloške Sokole, ki se vrši v nedeljo v veliki dvorani Narodnega doma, se bobe pri zlatarju z A. Fuksu v Ščedru. Oblak veženih mladičev, ki smo ena izmed velikih deblja, s katerim nas družijo najvišje duhovne vezi. Zato se bomo zvesto in nečitalno trudili doseči, da se združimo vse sokolske veje slovanske in z njimi skupno delovali za srčno bodočnost, napredek in svobodo vsega Slovanstva.

595/n

— Vstovnice za telovadno akademijo Škofjeloške Sokole, ki se vrši v nedeljo v veliki dvorani Narodnega doma, se bobe pri zlatarju z A. Fuksu v Ščedru. Oblak veženih mladičev, ki smo ena izmed velikih deblja, s katerim nas družijo najvišje duhovne vezi. Zato se bomo zvesto in nečitalno trudili doseči, da se združimo vse sokolske veje slovanske in z njimi skupno delovali za srčno bodočnost, napredek in svobodo vsega Slovanstva.

595/n

— Vstovnice za telovadno akademijo Škofjeloške Sokole, ki se vrši v nedeljo v veliki dvorani Narodnega doma, se bobe pri zlatarju z A. Fuksu v Ščedru. Oblak veženih mladičev, ki smo ena izmed velikih deblja, s katerim nas družijo najvišje duhovne vezi. Zato se bomo zvesto in nečitalno trudili doseči, da se združimo vse sokolske veje slovanske in z njimi skupno delovali za srčno bodočnost, napredek in svobodo vsega Slovanstva.

595/n

— Vstovnice za telovadno akademijo Škofjeloške Sokole, ki se vrši v nedeljo v veliki dvorani Narodnega doma, se bobe pri zlatarju z A. Fuksu v Ščedru. Oblak veženih mladičev, ki smo ena izmed velikih deblja, s katerim nas družijo najvišje duhovne vezi. Zato se bomo zvesto in nečitalno trudili doseči, da se združimo vse sokolske veje slovanske in z njimi skupno delovali za srčno bodočnost, napredek in svobodo vsega Slovanstva.

595/n

— Vstovnice za telovadno akademijo Škofjeloške Sokole, ki se vrši v nedeljo v veliki dvorani Narodnega doma, se bobe pri zlatarju z A. Fuksu v Ščedru. Oblak veženih mladi

Poslužite se praška za pecivo in vanilin sladkorja znamke „ADRIA“, pa bo vaš uspeh gotov in popoln.

7558

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dan 11 decembra 1924.

Razmere.

Težko se je v teh čudnih časih izogniti neprijetnemu občutku, da živimo, delamo, počivamo, polemiziramo in debatiramo, pišemo in govorimo v razmerah in o razmerah. Ta beseda je postala tako običajna, da jo zabeleži leksikon kot izraziti pojav povoje dobe. Razmerah pišejo vsi listi brez izjeme, o njih govorovi vsi govorunci, razpravljajo ministri in narodni poslanci, razmere so v našem javnem in zasebnem življenju koš brez dna, kamor polagamo vso nevoljo nad življenjskimi nezgodami in težavami. Razmere so krive, da moramo plačevati visoke davke, da so plače prenike, da primankuje denarja, da se treovina in industrija ne moreta razvijati, da je v poljedelstvu začetek, da država ni konsolidirana, skratka, da ni vse tako, kakor si želimo vsi in vsak posamnik. Sreča naša, da imamo te razmere! Kaj bi bilo, če bi ne bilo tega univerzalnega tolažila, te čudovite olajšave, v kateri najde človek v vsakem položaju uteho in tolažbo. Če so razmere vsem krive, je logično, da morajo tudi vse popraviti. In tako se tolažimo. Živimo tja v en dan in čakamo kakor Izraelci mane iz neba, kdaj nam razmere posteljejo mafiko posteljo, da bo naše življenje lahko in prijetno.

All razmere so od dne do dne težje. Iz ene krize se preselimo v drugo, socialno, gospodarsko in politično življenje postaja neznanost, nezadovoljstvo narašča in država, ta skupni dom nas vseh, je v neprestanih nevarnostih. Tarnamo in obupujemo vse, nad razmerami se pritožujemo čedalje bolj, nihče pa ne pomisli, kdo je zakril te zloglasne razmere. Če bi se vsi državljanji, od ministra do zadnjega delavca in kmeta, zavedali, da so razmere v državi tako, kakršni so ljudje, da povzročamo razmere sami, pa ne razmere nas in naše življenje, da je vse kričanje, zabavljane in kritiziranje razmer samo figovo pero, pod katerim skušamo skrati svojo lastno malomarnost, zapravljivost in antipatično do dela, bi bilo kmalu konec razmer, v kakršnih živimo sedaj. Navada je res železna srajca, in zato se bo težko odvaditi manjše kritiziranja in sklicevanja na razmere, ali od tadi se je treba čim prej, ker nas ntegnejo razmere prehiteti.

— Odlikovanje kulturnih delavcev. Ni. Vel. kralj Aleksander I. je včeraj v daljši avdijenci sprejel prosvetnega ministra Svetozara Pribičevića, ki je poročal o zadevah svoje resice. Kralj je podpisal veliki ukaz o odlikovanju prosvetnih delavcev. Med drugimi so odlikovani: z redom Sv. Save IV. reda Pavel Lesjak, ravnatelj učiteljskega v Čakovcu, z redom Sv. Save V. reda Milan Pugej, tajnik ljubljanskega gledališča, Josip Kuljančič, književnik v Zagrebu, Lucijan Marija Skerjanec, skladatelj v Ljubljani in dr. Elza Kučera, bibliotekarka na zagrebški univerzi.

— Odlikovanje Šolnikov. Dodatno k poročili o odlikovanju vokalenih šolnikov navljam, da sta bila odlikovana z redom Sv. Save V. reda učitelja v pokojni Juriju Režek in Fran Marolt, oba iz Ljubljane.

— Iz državne službe. Premeščeni so: iz Zagreba v Maribor pomočnik komisarja železniške policije Vinko Danilo, iz Dolnje Lendave v Dravograd pomočnik komisarja železniške policije Fran Petrovič, iz Maribora na Rakov pomočnik komisarja železniške policije Branimir Kosmač; imenovan je za arhivarja pri notranjem ministrstvu uradnik okrajnega glavarstva v Novem mestu Jakob Lobe, za tajnika v notranjem ministrstvu je imenovan dr. Franc Hrašovec.

— Iz carinske službe. Premeščen je od glavne carinarnice v Mariboru k glavni carinarnici v Ljubljani carinski posrednik Andreja Jovanovič.

— Iz nštelske službe. Vokojeni so: Ana Osana, učiteljica v Viteški vest, Albin Sark, stalna učiteljica v Ljubljani, Vendelin Sadar, stalni učitelj v Ljubljani in Viljem Gebauer, stalni šolski upravitelj v Smethu pri Novem mestu.

— Iz Zvezke kulturnih društev. V soboto in nedeljo se vrše slednja predavanja ZKD: Trbovlje. Anton Podhaješek o ustanovitvi katoliške cerkve. — Kremšnica, Ravnatelji Lovro Tenina o prvi nominaci življeni. Več razvidno na letaščih. — Dobrodelne. Fran Malasek v gostini Smolci ob 7. urji zjutri o gospodarskih vprašanjih. — Trebnje. Isto predavanje, več razvidno na letaščih. — Leskovec. Živinozdravnik Janacij Slainik ob sedmi uri zjutri o lečenjih boleznih. — Hotel-Sica. Dr. Fran Cadež ob 3. uri pon. ob 11. uro »Najnoviji svetovje. — Roslani. Profesor Fran Dolžan ob 11. uri dopoldne v Šeli »O postanku svetov. — Arhitekt Klobucar. Profesor Pavljič v gostilni Bergant ob 3. uri dopoldne »Nehesa in pekel pri starih narodih. — Vrhnik. Josip Zupančič, sokolski dverani, ob 3. uri pon. ob 11. urji predavanje o svojih zanimivih temah. — Št. Vid pri Lukovici. Vladimir Kuret, ob 11. urji dopoldne »O travništvu in sadjar-

izdatki Francije (skupno): 103.735 milijonov frankov; dnevno (povprečno) koncem I. 1914: 38.3 milij., koncem I. 1918: 109 milij.; mesečno (povprečno) I. 1914: 1.173 milij., I. 1917: 2.370 milij., leta 1918: 3.330 milij. — Vojni izdatki Anglie (skupno, v tisočih): 8.031.798 fut. Et.: dnevno (povprečno): koncem I. 1914: 1.601 fuit sterl., koncem I. 1917: 3.641 fuit sterl., koncem leta 1918: 7.326 fuit sterlingov; mesečno (povprečno) I. 1914: 50.000 fuit sterlingov; leta 1917: 206.424 fuit sterlingov; I. 1918: 222.200 fuit sterlingov. — K temu je treba prisomniti, da se je v posameznih državah različno računalo — ali brez vrednosti teh in onih izdatkov; ravno tako je treba spoznati odredotenje denaria, ki je zlasti proti koncu vojne zelo napredovalo. — Zanimivo so primeri z izdatki prijedih vojn. — Tako je bila krimška vojna Anglio letno ca. 34.5 milijonov fuit sterlingov, celotno 70 milijonov fuit sterlingov. — Od tega so pokrili 56 % z dolgov, ostalo z raziskanimi davki. — Burska vojna 1909/1912 (1962 din) je bila po podatkih za ladjevijo kancelarija Ritchieja 21.256 milijonov fuit sterlingov — letno, okrog 80 milijonov fuit sterlingov. — V nemško-francoski leta 1970/1971 so značili stroški skupno na obeh stranah 6.675 milijonov frankov. — Z vojno odstojinino in dnevnimi izdatki 12.037 milijonov francov. — Te številke, kar so nezanesljive, nista'or niso samo izraza, sat vtorico izdaje vseh današnjih tistih problemov. Naravno, da so krile države te ogromne izdatke z vojnimi raziskami — načrti potravnimi — »ti so načrti v Anej« in od 15.450 milijard zlatih mark na hajno vseoto 150 milij. I. letašči obrazovanje potrebuje vsaj budžetnih dohodkov (350 milijonov fuit sterlingov).

Dane, nočur!

na seriji izgentovljenih družbenih toalet, domačih ter dežurskih. Zadnji parški modeli. — Cene vsakomur doseglice.

MODNI ATEJJE V SIRE

Koncertni trg 4. I. nadstre.

Iz Ljubljane.

— Novi šolski nadzorni za Ljubljano. Novi okrajski šolski nadzornik za ljubljansko osnovne šole, g. A. Rape, je dne 9. t. m. nastoril svojo sl. ter prevzel nadzorništvo pesel. Uradne ure ima od 8. do 14. (za učitelstvo ed 12. do 14.).

— Nerdni muzej je za splošen, brezplačen posez otvoren le še prihradno nedeljo (14. t. m.). Preko zime ostane potem muzej ob nedeljah radi posamežnih kurirja zavoda. Štormljansko otvoritev bomo pravčasno naznameni.

— Gibanje med akademiki Danes opoldne je odšla skupina klerikalnih, komunističnih in drugih senarističnih a'ademikov po mestu ter pred vladno palato na Bljavičevi sošči, kjer so a'ademiki izročili veličino župani resljivo, sprejetjo na njihovem zadnjem izbranju.

— Miklavžev večer v otroški bolniči. S pomočjo gospa Hrenzova, dr. Krejčevega in dr. Šubice se je vršila 5 dec. t. v ljubljanski otroški bolniči Miklavževa predmet, na kateri so bili vsi male oskrbovanci. Pri tej prilosti so bili vse oskrbovance obdarovani. Vodstvo izredna imenovanim zoparem in vsem ostalim darovalcem v imenu otrok najskrbnejšo zahvalo. Pri tej prilosti čuti vodstvo dolžnost, opozoriti obenem prehivalstvo, da se hajnajo po mestu in deželi tudi sicer razne zbirke pod firmo otroške bolnice, ki o teh darilih ničesar ne ve in tudi ni nikdar nikogar ponobljala da v te svrhe pobira. — Vodstvo bolnice.

— Javna zahvala. Pokrajinski odbor Jugoslovenske Matice v Ljubljani se načrknene zahvaljuje jugoslovenski električni delniški družbi Brow - Bovert (prej Štefan in Tuječ) za prireditve Javnega radio koncerta, ki je dan Jugoslovenski Matici leta prispel v obliki čistega prihoda koncerta. Poslovno zahvala izrekha območju embla tukajšnjima zastopnikoma gg. Štefiju in Tuječu, ki sta dala idto in izredno povrtno vse izvršila vse prizadevanje in vse delo včerja. — Za Pokrajinski odbor Jugoslovenske Matice: Dr. Janko Pretnar, predsednik. — Karl Mahkota, tajnik.

— V petek dne 19. t. m. nastopi prvič na ljubljanskem koncertnem odru Amor - Hindemithov kvartet. V kvartetu igralo slediči umetniki: Lico Amar, I. gos. Valter Casper, II. gos. Pavel Hindemith, vijolo, in Rudolf Hindemith, čelo. — Kvartet prireditve v Jugoslaviji pri komornih koncertov in sicer dva v Zagrebu, nato enega v Ljubljani in naposled dva v Beogradu. Za koncert vladva v našem mestu veliko zanimanje, saj bodo imeli priliku čuti godalni kvartet svetovnega slovesa, Vstopnice v Matični knjigarni.

— Za resno glasbeno vzgojo naše mladine v našem mestu je v resnicu tako dobro preskrbljeno. Poleg sistematičnega glasbenega pouka nudi se naši šolski mladini prilika spoznati glasbo slovenskih narodov na lepih in resnih umetniških predstavah, ki nosijo ime »Muzikalno predavanje za mladino. IV. takoj predavanje se vrši v nedeljo dne 14. t. m. ob 11. uri dopoldne v Filharmonični dvorani in na tem predavanju se poda mladini v dovršeni obliki več skladb iz glasbene literature čehoslovakega naroda. V resnicu zaslužijo ta predavanja vsej svojih skrbno sestavljenih sporoved, pa tudi vseled svojega umetniškega izvajanja mnogo več zanimanja med našo mladino, kajti z narodno gospodarskega, kolikor del narodnega premoženja je počela vojna, je absolutno neizračunaljivo. Po raznih knjižah in revijah pride dom do sledčih, kolikor toliko zanesljivih številk: Vojni izdatki Nemčije (skupno): 147.540 milij. mark; dnevno (povprečno): koncem I. 1914: 4.49 milijonov, koncem I. 1917: 103.7 milijonov, koncem I. 1918: 152 milijonov; mesečno (povprečno) I. 1914: 1.375 milijonov mark, I. 1917: 3.156 milijonov, I. 1918: 4.631 milijonov. — Vojni

izdatki Francije (skupno): 103.735 milijonov frankov; dnevno (povprečno) koncem I. 1914: 38.3 milij., koncem I. 1918: 109 milij.; mesečno (povprečno) I. 1914: 1.173 milij., I. 1917: 2.370 milij., leta 1918: 3.330 milij. — Vojni izdatki Anglie (skupno, v tisočih): 8.031.798 fut. Et.: dnevno (povprečno): koncem I. 1914: 1.601 fuit sterl., koncem I. 1917: 3.641 fuit sterl., koncem leta 1918: 7.326 fuit sterlingov; mesečno (povprečno) I. 1914: 50.000 fuit sterlingov; leta 1917: 206.424 fuit sterlingov; I. 1918: 222.200 fuit sterlingov. — K temu je treba prisomniti, da se je v posameznih državah različno računalo — ali brez vrednosti teh in onih izdatkov; ravno tako je treba spoznati odredotenje denaria, ki je zlasti proti koncu vojne zelo napredovalo. — Zanimivo so primeri z izdatki prijedih vojn. — Tako je bila krimška vojna Anglio letno ca. 34.5 milijonov fuit sterlingov, celotno 70 milijonov fuit sterlingov. — Od tega so pokrili 56 % z dolgov, ostalo z raziskanimi davki. — Burska vojna 1909/1912 (1962 din) je bila po podatkih za ladjevijo kancelarija Ritchieja 21.256 milijonov fuit sterlingov — letno, okrog 80 milijonov fuit sterlingov. — V nemško-francoski leta 1970/1971 so značili stroški skupno na obeh stranah 6.675 milijonov frankov. — Z vojno odstojinino in dnevnimi izdatki 12.037 milijonov francov. — Te številke, kar so nezanesljive, nista'or niso samo izraza, sat vtorico izdaje vseh današnjih tistih problemov. Naravno, da so krile države te ogromne izdatke z vojnimi raziskami — načrti potravnimi — »ti so načrti v Anej« in od 15.450 milijard zlatih mark na hajno vseoto 150 milij. I. letašči obrazovanje potrebuje vsaj budžetnih dohodkov (350 milijonov fuit sterlingov).

— Plesne vaje J. U. a. d. Jadran se prično v petek dne 12. tm. šele ob 21. uri ter prosmo cenjene dame, da vzamejo to za znanje.

— J. U. a. d. Jadran priredi v petek dne 12. t. m. ob pol 20. v dvorani Narednega dijaskoga doma pozdravni večer novinc ter slavnostno otvoritev knjižnice Jadran. Gospodje staršine uljudo vabjeni. Za dane novice in redne, udeležba stroga obvezna.

— Za svečano zahavo oficirjev Pubanske posadke dne 17. tm. so se razpoložili vabilo. Osebe, ki želite posjetiti to zahavo, a niso prejeli vabilo, se navročajo, da Empire sporče upravnemu odboru Oficirjev v rezervi v dnevnem redom. Isti dan predava ob pol 5. brez posebnega vabilo. Obljuba: frak, edinosno svečana uniforma vam stroga.

— Občni zbor društva geometrov kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, sekcijsa Ljubljana, se vrši v soboto dne 20. decembra t. l. ob 10. dopoldne v slušnični kučnici knjižnice Jadran. Knjižnica ter univerze (dvorec) z običajnim dnevnim redom. Isti dan predava ob pol 5. ravnotem tov. nadz. Bydio o tem: Razmjetite Nemške Avstrije z Jugoslavijo.

— Občni zbor društva »Atenea« se vrši v ponedeljek 15. t. m. ob 8. uri zvečer v ortodanskem zavodu v Mladki z običajnim dnevnim redom. Ker se želi navzočnost predsedilce, le objavljeni termin nekoliko kratši, kakor predpisano, kar magovoli vzeti cenjeno članstvo na znanje. Prisluhimo v vabilo polnoštivočno članstvo.

— Smrtna kosa. V sredo dne 10. tm. je umrla gospa Franta Šaričeva, vdova majorja, matt ge Šaričeva, ugledne članke načrtnega nadzornika sledilca. Potrebuje bo v petek 12. tm. ob 14. s stare poti št. 3 na pokopališču v Sv. Kriz. Plač ji snomin.

— Političiske ovadbe. Včeraj so prispele na poljelo sledete ovadbe: radi tativne 1. prestona cestno-nol. reda 6. poškodbe tule lastnine 1. nedostojnega vedenja 1. streljanja 1 in Izgresa 1. Aretacje: 1 radi postopanja, 1 radi nedost. vedenja, 1 radi pisanosti 1 radi bega ob delodajalca.

— Tatvina. V času od 6. do 10. je bil železničar Ivan Kotnik, stanovčen na Gospodarskem cestl. št. 78, iz stanovanja ukraden delni plakat, vreden 500 Din.

— Pezibala so se double-zlata občala v kuncu II. redzeda med vožnjami Rak-Ljubljana. Pošten nadležil na jih odda v prometni pisarni Ljubljana, gorenjski kolo-dvor.

— Gene so podle! v modni trgovini L. Kette, Ljubljana, Aleksandrova cesta. Oglejte se na preizku se o čeni v izbrani in na razstavi v trgovini! — Izvredna ponudba na redišču za Božič! — Ne zamudite priljubljenega Ščitite vse žep!!!

— TVRDKA J. MAGER. Aleksandrova cesta 12 pridelala vse občale za gospode in otroške občale raznolikov po značilnih cenah.

— Na od Min. za trg. I. obr. konces. kralj Šoli. Židovska ulica 5, se brde dne 1. januarja dodatno k vsej darski garderobi poučevalo tudi priliko za g. dame in otročke občake. Kral

Prosveta.

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

Drama.

Začetek ob osmih zvečer.

Cetrtek, 11. dec.: Paglavka. Red F.

Petak, 12. dec.: Sumljiva oseba. Red C.

Sobota, 13. dec.: Paglavka. Red D.

Nedelja, 14. okt. ob 15. popoldne: Mogočni prstan, mladinska predstava. Izven;

ob 20. zvečer: Danes bomo tiči Izven;

Ponedeljek, 15. dec.: Sumljiva oseba. Red B.

OPERA.

Začetek ob 18. uri zvečer.

Cetrtek, 11. dec.: Lopudska sirotica. Red A

Proslava 70 letnice skladatelja F. S. Vilharja.

Petak, 12. dec.: zaprto.

Sobota, 13. dec.: Lopudska sirotica. Red E

Nedelja, 14. dec.: ob 15. pop.: Cavalleria rusticana. V vodnjaku, ljudska predstava ob znižanih cenah.

★ ★ ★

— V nedelje popoldne ob 15. pojetu se v operi kot ljudska predstava pri znižanih cenah enodejanski operi: V vodnjaku in Cavalleria rusticana z gostom g. Ade Darijanom v ulogi Turridija.

— Na željo skladatelja g. F. S. Vilharja, ki ostane do nedelje še v Ljubljani, se poje v soboto mesto naznanjene opere Rigoletto opera »Lopudska sirotica« za red E.

— Vodstvo zaloge šolskih knjig nam je poslalo to-le izjavo: »Z ozirom na poročilo v »Učiteljskem tovarisu« dne 27. nov. t.i. štev. 47 o Schreinerjevi Trodeleni čitanki za osnovne šole III. del ugostavlja vodstvo kr. zaloge šolskih knjig in nčl. v Ljubljani, da je knjiga dobila z odlokom pokrajinske

uprave v Ljubljani, oddelka za prosveto in vere z dne 19. septembra 1923 štev. 3275. prehodno odobrenje, končna aprobacija je, kako znano, le formalnega značaja. Ako pa mnem g. poročevalca ni dovolj sestavkov, ki bi naj vzbujali državni patriotski čute zato sta odgovorna ona gospoda učitelja, ki sta rokopis ocenjevali in predlagala oddelku za prosveto in vere aprobacijo, ne pa sedanj vodja zaloge. Zaloga da tiskati svoje knjige najnizjemu ponudniku. Cena knjige je pri tej opremi in obsegu nizka.«

— Italijanska revija o svih književnih. Na Reki izhaja revija »Delta«, mesečnik, ki je posvečen literarnim stikom med narodi v Jadranskem zaledju. Uredniki revije so Arturo Marpicati, Bruno Neri in Antonio Widmar. Te dni nam je bila poslana številka za april-maj. Prvi oddelek je posvečen italijanski literaturi, drugi pa jugoslovenski. Jugoslovenski oddelki obsega: Jovan Cvijić: »Iz fonda menti della civiltà jugoslava« — Aleksa Santić: »Poesie« — Vladimir Nazor: »Poesie — Racconti popolari jugoslavi« — Laza Lazarević: Ma nel tuo paese t' inderranno. — Cvijićev razpravo je prevedel Miro Schwarz, Šantićeva, Nazorove in Zupančičeve pesmi pa Bruno Neri. V uvodu in Zupančičevim pesnitvam pravi Neri: »Otona Zupančiča smatrajo za največega živcega slovenskega pesnika. Kakor Cankar v prozi, tako je tudi on iskal nova pot v slovenški liriki. Je zaprednjak. Njegova lirika je polna čustva. Znal je dati nov ton globok in slovenški, poeziji slovenski. Kakor mnoge druge, je umel dati življenje in sladkost svojemu trdemu jeziku. Z njim pričenja nova doba v slovenski poeziji...«

naj začne to prepotrebno akcijo, je seveda celo kočljivo vprašanje, ker smo v začaranem krogu, iz katerega je težko našti izhod. Kmet prodaja draga za to, ker prodaja draga industrialec, trgovec in obrtnik, ti trije pa zoper za to, ker kmet noče popustiti v cenah. Ali vprašanje draginje je treba ravnicu temu načeti in sicer čim prej, ker je to v interesu vseh.

— »Novosadske blagovne borze dne 10. decembra. Na produkti borzi notirajo: Pšenica baška, 7 vag. 400—405, oves 3 vag. 300, sremski 295; koruza 50s. 595; št. 2s. 520; otrobi 1½ vag. 182.50. Tendenca neizpremenjena.«

— »Svetiški silv se je prodalo po porocih iz Slavonije v Gradič in na Dunaj okoli 350 vagonov kg po 2 do 2.500 Din.

— »Madžarsko žito.« — »Az Est« poroča, da preostane od letosne madžarske žeteve za izvod 700.000 ton žita.

— »Italijanski avtomobil.« V prvih 9 mesicih tl. je izvozila Italija 13.338 avtomobilskih vozil v skupni vrednosti 276 milijonov lit.

— »Opilia se je izvozilo iz naše države meseca oktobra tl. 248 kg v vrednosti 202.000 dinarjev.«

— »Dobave. Direkcija državnih železnic, ekonomsko oddeljenje v Ljubljani sprejema do 17. decembra tl. ponudbe za dobavo 50 kož usnj na vzorcih. (pogoj na vpogled pri imenovanem oddeljenju ob delavnikih od 10. do 12. ure.) Oddeljenje za mornarico v Zemunu sprejema do 20. decembra tl. ponudbe za dobavo 30 ton angleškega koksa. — Direkcija državnega rudnika v Brezi sprejema do 20. decembra tl. ponudbe za dobavo usnjatega jermencja. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 30. decembra tl. pri ravnateljstvu državnih železnic v Sarajevu glede dobave 1800 ton kosovnega premoga; pri ravnateljstvu drž. železnice v Ljubljani glede dobave 1800 ton kosovnega premoga; pri ravnateljstvu drž. železnice v Sarajevu glede dobave 1800 ton kosičnikov. — Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interensem na vpogled.

— »Odgaja v zakup pravice promota in transportiranja vseh vrst monopoliske in druge robe v Beogradu se bo vršila potom ofertalne licitacije pri Upravi državnih monopolov v Beogradu dne 31. decembra tl.

Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interensem na vpogled. 582/n

— »Konkurzi v Nemčiji.« Iz Frankfurta poročajo da je značajo Stevilci konkurzov v novembra 599, prejšnji mesec pa 521.

— »V naši trgovski mornarici beležimo napredek z nakupom lepega parobroda 5/60 ton s strani brodarice akcijske družbe »Oceania«. Brod je iz izvrstnega predvojnega materiala.«

— »Aktivna bilanca češkoslovaške zunanje trgovine. S ponosom ugotavljajo češkoslovaški listi zopet aktivum 100 milijonov Kč v mesecu oktobra v bilanci zunanje trgovine. Dovoz je bilo 542.508 ton in 95.233 komadov v vrednosti 1.354.999.890 Kč. Izvoza je bilo 910.344 ton in 541.988 komadov v vrednosti 1.461.612.832 Kč. Tako je trgovska bilanca aktívna v mesecu oktobra z zneskom 106.912.933 Kč in v času od januarja do oktobra je aktívna v znesku 619.764.307 Kč. Izvoza v Jugoslavijo je bilo za 55.249.222 Kč.«

— »Delovni čas v stakornitih tovarnah na Poljskem. Za one stakornite tovarne, ki ne morejo vsled pomaranjanja kvalificiranih delavcev all potrebnih prostorov uvesti tretega delovnega turnusa, je oblastveno dovoljeno podaljšanje delovnega časa od osmih na dvanajst ur.«

Julijska Krajina.

— Umrl je v Žirju na Krusu g. Ivan Kocjan, absolviran agronom.

— »Volna odškodnina.« Od februarja do novembra tl. je bilo izplačano na Goriškem približno 40 milijonov lit vojne odškodnine in sicer 13.500 vojnim odškodovancem. Sicer je to že lepo število, ali vojna odškodnina se izplačuje zelo počasi in določenim, ki jo želajo, neizmerno trpe, predno jo dosežejo.

— Ponesrečil se je le pri Zagodu na posestvu ge. Ante Grudnove živinski prekupec Franc Petrovčič iz Mrzlega Loga. Zutraj so ga našli nezavestnega na tleh pred kozolcem. Najbrže je ponoči prišel do kozolca, se vlekel spat, zutraj pa padel kakih 3 metrov globoko in bležel ves krvav po obrazu. Umrl je v bolnici v Idriji.

— »Odkritje plošč v spomin Oberdaniku v Rimu prepovedano.« Mazziniani v Rimu so hoteli 20. tm. odkriti spominsko ploščo Oberdaniku na hiši, v kateri se je bil pripravil na odhod v Trst za napad na avstrijskega cesarja. Kraljevski komisar rimskega mesta Cremonesi pa je odkritje prepovedal radi napisa, v katerem se navaja Oberdankov poziv na Italijane, ki naj se pripravljajo na nove boje za pravo, to je republikansko idejo. Za sedaj siriani ploščo na varno. »Unione Mazziniana Nazionale.« Z Oberdankom delajo Italijani že malo preveč komedij.

— »Iz Istre.« Italijanski listi so polni poročil o potovanju medministerialne komisije po deželi. Svoje delo je bila prekinila, sedaj pa je komisija menda vendir k dokončala svoja poizvedovanja. Poslanec Banelli je izpostavljal, da je prišel v Istro glavni inšpektor iz ministrstva za narodno gospodarstvo Carlo Pugliesi, da se on prepriča o istriških potrebah. Sedaj se je že

vrnil v Rim, kjer bo poročal na merodajnih mestih. Listi pripovedujejo, kako je bila komisija povsod sijamno sprejeta, kako je poslušala pritožbe in zahtevne ter kako so bili gospodje povsod dobrino pogosteni. Poročili o gospodarskem stanju Istre imajo v Rimu že za cel muzej, tako da Pugliesi ne more dodati niti novega. Kakor vsi rimski gospodje, je tudi Pugliesi obljuboval na dolgo in široko. Vsa pomočna akcija za Istru je doslej le se na jeziku in na papirju. Kedaj se udejstvijo?

ZA BOŽIČ šolske potrebščine 20 % popusta

— »Narodna knjigarna.«

Iz Celja.

— »Mestno gledališče.« V torek 9. tm. so gostovali v mestnem gledališču članji ljubljanske drame z Nušlevo dvodeljko »Sumljiva oseba«. Predstava je bila zamisljena kot proslava 60-letnice književnika Nušle. Uspela je v vsakem oziru povoljno. — V nedeljo ob 4. uri pop se ponovi pri znižanih cenah Meškova drama »Pri Hrastovih.«

— »Tedenski izraz o naležljivih boleznih v mestu Celju ob 29. nov. do 6. dec. Skratilica: od prejšnjega tedna ostalo 9. na novo obolenje 2, ozdravljenje 2, ostalo v nadaljni oskrbi 9.«

— »Slovensa zaprisega celjskega župana dr. Juro Hraščovca se bo vršila v petek 12. tm. ob 17. pop. v prenovljeni dvorani mestnega magistrata.«

— »Pričetek ponuka.« Na obeli mestnih osnovnih šolah, ki jih je sanitarna oblast zaprla radi skratilice, se je pričel ponujati znižanih cenah.

— »Slovenski župan dr. Josip Zupančič,«

To in ono.

Nežne grudi — vzrok odpovedi.

leke ne smete več obleči. Ne trpm, da prihajate z golimi prsi v urad!«

Gđ. G. je presenečena obstala, nato pa je mirno izjavila:

»Prepovedujem si tak nastop. Jaz sem dostojno oblečena!«

Ravnatelj Vesel je zarjavel nad njo:

»Vi ste odpuščeni. Glejte da se izgubite!«

Gđ. G. je vzel svoj piščak in odšla v urad »Centralnega udruženja Trgovskih Nastavljencev«, kjer je zadevo prijavila. Tainji Klebinger se je telefonilno potom zvezal z ravnateljem Veselom in ga vprašal za vzrok odpovedi. Ravnatelj Vesel svojega dejanja ni oporekal, temveč je celo izjavil, da gđ. G. je zavrsna moč sprejme nazaj, da pa se mora drugače obleči. Obenem je gđ. G. nakazal 200.000 K (avstrijskih seveda), da si nabavi nov vaper. In gđ. G. je prihajala odšlej v urad v novem juniperu, ki pa ji ni bil preveč po volji in je napravila načrtoval svoj tovarishtvo in vse načrtoval, ki so letelo na ravnatelja.

Temu je stvar kmalu prisla na učilnico gđ. G. je dobila sedaj popolno službeno odpoved. Dne 1. decembra je moralista izstupiti iz urada. Juniper je moralista pustiti v urad, spričevalo pa so ji odrekli. In tako je sedaj ubog dekle radi srednjiveškega postopanja ravnatelja g. Vesela vrženo sreči in najhujše zime na cesto. Pač žalostno...

Glavni urednik:
RASTO PUSTOSLEMSEK.

Odgovorni urednik:
JOSIP ZUPANČIČ.

— Cena malih oglašev vseka beseda 30 para. — Najmanjje pa Din 5 —

Za e-gevora ustrezo
nisi se vrnil
1 din. — Platite se
vseore!

MALI OGLASI

Prod: m

Služ: o

Izvrgena šivilja

Lokali

Stanovanje

Dve sobi za finejši modni salon

Absolventica

Razno

Iščem sobo

Polonovka,

Dopr: m

Krasno meb'ovano stanovanje

Mlada gospica

slična

Dopisovanji

izvrgena

POZOR!

izvrgena

Ostanek za verilo

izvrgena

izvrgena

izvrgena

iz